

**NORMALE
MENSEN**

Van Sally Rooney verscheen eveneens bij
Ambo|Anthos *uitgevers*

Gesprekken met vrienden

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

**SALLY
ROONEY
NORMALE
MENSEN**

Vertaald door Gerda Baardman

Ambo|Anthos
Amsterdam

Deze uitgave kwam tot stand met steun van
Literature Ireland.

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie
van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

ISBN 978 90 263 4344 5

© 2018 Sally Rooney

© 2019 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam en Gerda Baardman

Oorspronkelijke titel *Normal People*

Oorspronkelijke uitgever Faber & Faber Ltd

Omslagontwerp gray318 en Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © Henn Kim

Foto auteur © Patrick Bolger

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

It is one of the secrets in that change of mental poise which has been fitly named conversion, that to many among us neither heaven nor earth has any revelation till some personality touches theirs with a peculiar influence, subduing them into receptiveness.

George Eliot, *Daniel Deronda*

JANUARI 2011

Marianne doet open als Connell aanbelt. Ze heeft haar schooluniform nog aan, maar de trui heeft ze uitgetrokken, dus alleen nog de blouse en de rok, en geen schoenen, alleen een panty.

O, hoi, zegt hij.

Kom binnen.

Ze draait zich om en loopt de gang in. Hij volgt haar en doet de deur achter zich dicht. Een paar treetjes af naar de keuken, waar zijn moeder, Lorraine, net haar rubberhandschoenen uittrekt. Marianne wipt op het aanrecht en pakt een open pot chocoladepasta met een lepeltje erin.

Ik hoor van Marianne dat je vandaag de cijfers voor het oefenexamen hebt gekregen, zegt Lorraine.

Alleen Engels, zegt hij. We krijgen alles apart terug. Zullen we gaan?

Lorraine vouwt de rubberhandschoenen netjes op en legt ze in het gootsteenkastje. Dan begint ze de speldjes uit haar haar te halen. Volgens Connell had ze dat ook best in de auto kunnen doen.

Ik hoor dat je het heel goed hebt gedaan, zegt ze.

De beste van de klas, zegt Marianne.

Oké, zegt Connell. Marianne heeft het ook heel goed gedaan. Zullen we nu?

Lorraine wil haar schort losmaken, maar stopt.

Ik wist niet dat we zo'n haast hadden, zegt ze.

Hij steekt zijn handen in zijn zakken en onderdrukt een geergerde zucht door hoorbaar in te ademen, zodat het toch als een zucht klinkt.

Ik moet boven nog even de was uit de droger halen, zegt Lorraine. Dan gaan we. Oké?

Hij zegt niets en laat alleen zijn hoofd hangen terwijl Lorraine de keuken uit loopt.

Wil jij ook? vraagt Marianne.

Ze houdt hem de pot chocoladepasta voor. Hij duwt zijn handen nog iets dieper in zijn zakken, alsof hij zijn hele lichaam erin wil proppen.

Nee, dank je, zegt hij.

Heb je je cijfers voor Frans vandaag gekregen?

Gisteren.

Hij leunt met zijn rug tegen de ijskast en kijkt toe terwijl zij het lepeltje aflikt. Op school doen ze alsof ze elkaar niet kennen. Iedereen weet wel dat Marianne in dat grote witte huis met die oprijlaan woont en ook dat Connells moeder schoonmaakster is, maar niemand ziet het verband.

Ik heb een tien, zegt hij. Wat had jij voor Duits?

Een tien, zegt ze. Zit je nu op te scheppen?

Jij gaat de hoogste score halen, hè?

Ze haalt haar schouders op. Jij waarschijnlijk ook, zegt ze.

Jij bent slimmer dan ik.

Maak je niet druk. Ik ben slimmer dan iedereen.

Marianne grijnst. Ze doet geen enkele poging om haar minachting voor de anderen op school te verbergen. Ze heeft geen vrienden en zit in de lunchpauze in haar eentje romans te lezen. Veel mensen haten haar echt. Haar vader is overleden toen ze dertien was en Connell heeft gehoord dat ze nu een geestesziekte

heeft of zoiets. Ze is inderdaad de slimste van de hele school. Hij vindt het doodeng om alleen met haar te zijn, maar hij betrapt zich er ook op dat hij fantaseert over dingen die hij zou kunnen zeggen om indruk op haar te maken.

Met Engels ben je niet de beste van de klas, merkt hij op.

Ze likt onbekommerd haar tanden af.

Misschien moet je me maar bijles geven, Connell, zegt ze.

Hij voelt zijn oren warm worden. Waarschijnlijk is het zo-
maar een opmerking en bedoelt ze er niets mee, maar als ze er
wel iets mee bedoelt, dan trekt ze hem omlaag in de pikorde,
want ze wordt als een voorwerp van afkeer beschouwd. Ze draagt
lelijke platte schoenen met dikke zolen en doet nooit make-up
op. Er wordt beweerd dat ze haar benen niet scheert en zo. Con-
nell heeft gehoord dat ze een keer in de kantine chocolade-ijs had
gemorst en toen op de meisjes-wc haar blouse had uitgetrokken
om hem in de wasbak uit te spoelen. Dat is een populair verhaal,
iedereen heeft het weleens gehoord. Als ze zou willen, dan zou ze
Connell op school nadrukkelijk gedag kunnen zeggen. Tot van-
middag! zou ze kunnen zeggen waar iedereen bij was. Daarmee
zou ze hem in verlegenheid brengen en dat soort dingen vindt ze
erg leuk om te doen. Maar ze heeft het nog nooit gedaan.

Waar had je het vandaag met Neary over? vraagt Marianne.

O, niks. Ik weet het niet meer. Examen.

Marianne draait het lepeltje rond in de pot.

Valt ze op je of zo? vraagt ze.

Connell kijkt naar het ronddraaiende lepeltje. Zijn oren voe-
len nog steeds erg warm aan.

Waarom vraag je dat? vraagt hij.

God, je hebt toch geen relatie met haar?

Tuurlijk niet. Vind je het leuk om daar grappen over te maken?

Sorry, zegt Marianne.

Ze werpt hem een scherpe blik toe, alsof ze door zijn ogen
heen in zijn hoofd kan kijken.

Je hebt gelijk, het is niet grappig, zegt ze dan. Sorry.

Hij knikt, kijkt even om zich heen, port met de neus van zijn schoen in een groefje tussen de tegels.

Ik vind soms wel dat ze een beetje vreemd tegen me doet, zegt hij. Maar dat zou ik nooit hardop zeggen of zo.

Ik vind dat ze zelfs in de klas erg flirterig tegen je doet.

Echt?

Marianne knikt. Hij wrijft in zijn nek. Miss Neary geeft economie. Zijn veronderstelde gevoelens voor haar zijn op school veelvuldig onderwerp van gesprek. Volgens sommigen zou hij zelfs hebben geprobeerd haar op Facebook toe te voegen, wat hij niet heeft gedaan en ook nooit zou doen. Hij zegt zelfs nooit iets tegen haar en doet niets, hij zit gewoon stil terwijl zij van alles tegen hem zegt. Soms laat ze hem nablijven om het over zijn levensdoelen te hebben en een keer heeft ze zelfs de knoop van zijn schooldas aangeraakt. Hij kan er met niemand over praten omdat iedereen dan zal denken dat hij opschept. In de klas vindt hij het zo pijnlijk en irritant dat hij zich niet op de les kan concentreren, hij zit maar naar zijn boek te staren totdat de grafieken wazig worden.

Iedereen zeurt altijd maar dat ik haar leuk vind of zo, zegt hij. Maar dat is helemaal niet zo. Je denkt toch niet dat ik erop inga als ze zo doet?

Niet voor zover ik zie.

Hij veegt onwillekeurig zijn handen af aan zijn schooloverhemd. Iedereen is er zo van overtuigd dat hij zich tot Miss Neary aangetrokken voelt dat hij soms aan zijn eigen instincten gaat twijfelen. Stel dat hij haar onbewust, zonder het zelf te beseffen, toch begeert? Hij weet eigenlijk niet eens hoe begeerte zou moeten aanvoelen. De keren dat hij echt seks heeft gehad, vond hij dat zo stressvol dat het voornamelijk onplezierig was, zodat hij is gaan vermoeden dat er iets mis met hem is, dat hij niet in staat is intiem met een vrouw te zijn, dat hij een ontwikkelingsachter-

stand heeft. Na afloop ligt hij daar en denkt: dat was zo vreselijk dat ik er misselijk van ben. Ligt het aan hem? Is de walging die hij voelt als Miss Neary zich over zijn tafeltje heen buigt zijn manier om seksuele opwinding te ervaren? Hoe kan hij dat weten?

Ik kan wel iets tegen Lyons zeggen, zegt Marianne. Dan zeg ik niet dat ik het van jou heb, alleen dat het me is opgevallen.

Jezus, nee. Niet doen. Tegen niemand zeggen, oké?

Oké.

Hij kijkt haar aan om te bevestigen dat ze het serieus meent en knikt.

Het is niet jouw schuld dat ze zo tegen je doet, zegt Marianne. Jij doet niets verkeerd.

Maar waarom denkt iedereen dan dat ik haar leuk vind? vraagt hij zacht.

Misschien omdat je zo vaak bloost als ze iets tegen je zegt. Maar je bloost eigenlijk om alles, je hebt nu eenmaal dat soort huid.

Hij lacht kort, opgelaten. Bedankt, zegt hij.

Het is toch zo.

Ja, weet ik.

Je bloost nu ook, zegt Marianne.

Hij sluit zijn ogen, drukt zijn tong tegen zijn gehemelte. Hij hoort Marianne lachen.

Waarom moet je altijd zo hard tegen iedereen zijn? vraagt hij.

Ik ben niet hard. Het maakt mij niet uit dat je bloost, ik zal het tegen niemand zeggen.

Dat je het niet doorvertelt betekent nog niet dat je maar kunt zeggen wat je wilt.

Oké, zegt ze. Sorry.

Hij draait zich om en kijkt uit het raam, naar de tuin. Het is eigenlijk meer een 'terrein'. Er hoort een tennisbaan bij en er staat een groot stenen beeld in de vorm van een vrouw. Hij kijkt

naar het 'terrein' en brengt zijn gezicht dicht bij de koele adem van het glas. Als mensen dat verhaal vertellen over Marianne die haar blouse in de wasbak wast, doen ze alsof het alleen maar grappig is, maar volgens Connell heeft het verhaal eigenlijk een ander doel. Marianne heeft nog nooit met iemand op school iets gehad, niemand heeft haar ooit zonder kleren gezien, niemand weet of ze op jongens of op meisjes valt, want dat wil ze niet zeggen. Dat nemen ze haar kwalijk en Connell denkt dat ze dat verhaal daarom vertellen, dat het hun manier is om zich te vergapen aan iets wat ze niet mogen zien.

Ik wil geen ruzie met je, zegt ze.

We hebben toch geen ruzie.

Ik weet wel dat je me waarschijnlijk haat, maar je bent de enige die met me wil praten.

Ik heb nooit gezegd dat ik je haat, zegt hij.

Nu heeft hij haar aandacht, ze kijkt op. Verward kijkt hij weg, maar uit zijn ooghoek ziet hij dat ze nog steeds kijkt. Als hij met Marianne praat, heeft hij een totaal gevoel van privacy. Hij zou haar alles over zichzelf kunnen vertellen, zelfs rare dingen, maar ze zou nooit iets doorvertellen, dat weet hij. Met haar alleen zijn voelt alsof hij de deur van het normale leven even opendoet en dan achter zich dichttrekt. Hij is niet bang voor haar, ze is zelfs best relaxed, maar toch vindt hij het angstaanjagend om bij haar te zijn vanwege zijn eigen verwarrende gedrag, de dingen die hij zegt en die hij anders nooit zou zeggen.

Een paar weken geleden stond hij in de hal op Lorraine te wachten toen Marianne in haar badjas naar beneden kwam. Een doodgewone witte badjas, normaal dichtgebonden. Haar haar was nat en ze glom alsof ze net crème op haar gezicht had gedaan. Toen ze Connell zag, aarzelde ze even op de trap en zei: Sorry, ik wist niet dat jij er was. Misschien leek ze even van haar stuk gebracht, maar niet heel erg of zo. Toen ging ze weer naar

haar kamer boven. Toen ze weg was, bleef hij in de hal staan wachten. Hij wist dat ze zich waarschijnlijk op haar kamer aan het aankleden was, en wat ze zo meteen ook aan zou hebben als ze beneden kwam, het zouden de kleren zijn die ze had gekozen omdat ze hem in de hal had zien staan. Maar Lorraine was al klaar voordat Marianne zich weer liet zien, dus hij heeft nooit geweten wat ze had aangetrokken. Het maakte hem ook niet zoveel uit. Hij heeft er in elk geval op school nooit iets over gezegd, dat hij haar in badjas had gezien of dat ze van haar stuk gebracht leek, dat ging niemand iets aan.

Ik vind je aardig, zegt Marianne.

Even zegt hij niets en de intensiteit van het gevoel van privacy tussen hen is heel hevig, het drukt bijna lichamelijk op zijn gezicht en zijn lichaam. Dan komt Lorraine de keuken weer in. Ze strikt haar sjaal om haar hals. Ze klopt even op de deur, ook al staat die open.

Klaar? vraagt ze.

Yep, zegt Connell.

Bedankt voor alles, Lorraine, zegt Marianne. Tot volgende week.

Connell loopt de keuken al uit, maar zijn moeder zegt: Je kunt toch wel even gedag zeggen? Hij draait zich half om, maar merkt dat hij Marianne niet kan aankijken, dus richt hij zich tot de vloer. Oké, doei, zegt hij. Hij wacht haar antwoord niet af.

In de auto doet zijn moeder haar gordel om en schudt haar hoofd. Je mag weleens wat aardiger tegen haar zijn, zegt ze. Ze heeft het niet echt makkelijk op school.

Hij steekt de sleutel in het contact en kijkt in de achteruitkijkspiegel. Ik ben aardig tegen haar, zegt hij.

Ze is eigenlijk heel gevoelig, zegt Lorraine.

Zullen we het over iets anders hebben?

Lorraine trekt een gezicht. Hij kijkt voor zich en doet alsof hij het niet ziet.

DRIE WEKEN LATER

(FEBRUARI 2011)

Ze zit aan haar toilettafel en kijkt naar haar gezicht in de spiegel. De contouren van haar gezicht zijn bij haar wangen en kaak niet strak. Het is een gezicht als een stuk technologie en haar ogen zijn knipperende cursors. Of het lijkt op een weerspiegeling van de maan in iets, onvast en vervormd. Het drukt van alles tegelijk uit, dus eigenlijk helemaal niets. Voor deze gelegenheid make-up op doen zou gênant zijn, concludeert ze. Zonder het oogcontact met zichzelf te verbreken doopt ze haar vinger in een open potje lippenbalsem en smeert wat op.

Als ze beneden haar jas van het haakje neemt, komt haar broer Alan uit de woonkamer.

Waar ga jij heen? vraagt hij.

Uit.

Waarnaartoe?

Ze steekt haar armen in de mouwen van haar jas en trekt de kraag recht. Ze begint zenuwachtig te worden en hoopt dat haar zwijgzaamheid brutaal en niet onzeker aandoet.

Eindje lopen, zegt ze.

Alan gaat voor de deur staan.

Ik weet dat je niet met vrienden hebt afgesproken, zegt hij. Want die heb je niet, hè?

Nee.

Ze glimlacht, een onbewogen lachje, in de hoop dat dat gebaar van onderwerping hem tevredenstelt, zodat hij bij de voordeur weggaat. Maar hij vraagt: Waarom doe je dat?

Wat? vraagt ze.

Dat rare lachje?

Hij doet haar na, vertrekt zijn gezicht tot een lelijke grijns met ontblote tanden. Ondanks de grijns ziet hij er door de geweldadige, extreme imitatie kwaad uit.

Ben je blij dat je geen vrienden hebt? vraagt hij.

Nee.

Nog steeds glimlachend doet ze twee kleine stapjes naar achteren, draait zich dan om en loopt naar de keuken, waar de patio-deur toegang geeft tot de tuin. Alan komt achter haar aan. Hij grijpt haar bij haar bovenarm en trekt haar bij de deur weg. Ze voelt haar kaak verstrakken. Zijn vingers drukken door de jas heen in haar arm.

Als jij bij mam gaat janken, zegt hij.

Nee, zegt Marianne, nee. Ik ga gewoon een eindje lopen. Dank je.

Hij laat haar los en ze glipt door de deur van de patio en trekt die achter zich dicht. Buiten voelt de lucht heel koud aan en ze begint te klappertanden. Ze loopt om het huis heen, de oprit af en de straat op. Haar arm klopt nog waar hij haar heeft vastgepakt. Ze haalt haar telefoon uit haar zak, tikt een bericht in, raakt een paar keer de verkeerde toets, wist en tikt opnieuw. Uiteindelijk verstuurt ze het: Kom eraan. Voordat ze de telefoon weer opbergt, krijgt ze antwoord: cool tot zo.

Aan het eind van het jaar stond het elftal van hun school in de finale van de een of andere competitie en moest iedereen van hun jaar de laatste drie lesuren vrij nemen om te kijken. Mari-

anne had hen nog nooit zien spelen. Sport interesseerde haar niet en ze werd erg onzeker van de gymlessen. In de bus op weg naar de wedstrijd luisterde ze naar muziek op haar telefoon en niemand zei iets tegen haar. Buiten: zwart vee, groene weilanden, witte huizen met bruine dakpannen. De jongens van het voetbalelftal zaten bovenin, dronken water en sloegen elkaar op de schouders om het moreel op te vijzelen. Marianne had het gevoel dat haar echte leven zich ergens heel ver weg afspeelde, zonder haar, en dat ze niet wist of ze het ooit zou vinden en er deel aan zou hebben. Dat gevoel had ze vaak op school, maar het ging nooit gepaard met duidelijke beelden van dat echte leven, hoe het eruitzag, hoe het voelde. Ze wist alleen dat ze het zich niet meer zou hoeven voor te stellen als het eenmaal zou beginnen.

Het bleef de hele wedstrijd droog. Ze waren hierheen gebracht om langs de zijlijn te staan juichen. Marianne stond vlak bij het doel met Karen en een paar andere meisjes. Behalve Marianne leek iedereen de aanmoedigingsliedjes uit zijn hoofd te kennen, compleet met teksten die zij nog nooit had gehoord. In de rust stond het nog steeds nul-nul en Miss Keaney deelde pakjes sap en energierepen uit. Na de rust speelden de elftallen vanuit de andere helft van het veld en de aanvallers van het schoolelftal stonden in Mariannes buurt. Connell Waldron was de spits. Ze zag hem in zijn voetbaloutfit staan, de glimmende witte broek, het schoolshirt met het nummer negen op de rug. Hij had een mooie houding, beter dan alle andere jongens. Zijn gestalte leek wel een lange, sierlijke, met een penseel getrokken lijn. Als de bal op hun helft kwam, rende hij er vaak naartoe, soms met een hand in de lucht, en dan stond hij weer stil. Het was prettig om naar te kijken en ze dacht niet dat hij wist waar ze stond of het zich zelfs maar afvroeg. Ze kon wel een keer na school tegen hem zeggen dat ze naar hem had gekeken, en dan zou hij lachen en zeggen dat ze een rare was.

In de zeventigste minuut bracht Aidan Kennedy de bal naar de linkerhelft en speelde Connell aan, die vanuit de hoek van het strafschopgebied op doel schoot, over de hoofden van de verdedigers heen, recht in het net. Iedereen schreeuwde het uit, zelfs Marianne, en Karen sloeg haar arm om Mariannes middel en trok haar naar zich toe. Ze juichten samen, ze hadden iets magisch gezien waardoor hun normale sociale relatie werd opgeschort. Miss Keaney floot en stampte. Op de middenstip vielen Connell en Aidan elkaar als herenigde broers in de armen. Wat was Connell mooi. Marianne bedacht dat ze ernaar verlangde hem seks met iemand te zien hebben, niet per se met haarzelf, een ander was ook goed. Het zou gewoon mooi zijn om naar te kijken. Ze besepte dat dit soort gedachten haar anders maakte dan de anderen op school, raarder.

Mariannes klasgenoten lijken het op school leuk te vinden, normaal. Elke dag hetzelfde uniform aantrekken, zich altijd aan arbitraire regels houden, in de gaten worden gehouden en op wangedrag worden gecontroleerd, voor hen is dat normaal. Ze ervaren school niet als een onderdrukkende omgeving. Vorig jaar heeft Marianne een aanvaring gehad met Kerrigan, de geschiedenisleraar, toen hij had gezien dat ze onder de les uit het raam keek, en niemand in de klas viel haar bij. Ze vond het rond-uit krankzinnig dat ze elke ochtend verkleedkleden aan moest, de hele dag een enorm gebouw door werd gejaagd en niet eens mocht kijken waar ze wilde, dat zelfs haar oogbewegingen onder de jurisdictie van de school vielen. Je leert niets als je zit te dagdromen en naar buiten te kijken, had Kerrigan gezegd. Marianne was driftig geworden en had teruggesnauwd: Hou uzelf niet voor de gek, van u leerde ik toch al niets.

Connell zei laatst dat hij dat nog wist en dat hij vond dat ze wel erg hard tegen Kerrigan was uitgevallen, want hij was een van de redelijkste leraren. Maar ik snap wel wat je bedoelt, had

hij eraan toegevoegd. Dat je je op school een beetje gevangen voelt, dat snap ik wel. Hij had je gewoon naar buiten moeten laten kijken, dat ben ik met je eens. Daar deed je niemand kwaad mee.

Na hun gesprek in de keuken, toen ze had gezegd dat ze hem aardig vond, ging hij vaker bij haar langs. Hij kwam vroeg om zijn moeder van haar werk op te halen en hing in de woonkamer rond zonder veel te zeggen of stond met zijn handen in zijn zakken bij de open haard. Marianne vroeg nooit wat hij kwam doen. Ze praatten wat, of zij praatte en hij knikte. Hij zei dat ze *Het Communistisch Manifest* eens moest lezen, hij dacht dat ze dat wel interessant zou vinden en bood aan de titel voor haar op te schrijven zodat ze het niet vergat. Ik weet wel hoe *Het Communistisch Manifest* heet, zei ze. Hij haalde zijn schouders op, oké. Maar, voegde hij er met een glimlach aan toe: Je doet nu wel heel superieur, maar je hebt het niet eens gelezen. Toen moest ze lachen, en hij lachte omdat zij lachte. Ze konden elkaar niet aankijken als ze lachten, ze moesten naar een hoekje van de kamer of naar hun voeten kijken.

Connell leek te begrijpen hoe ze over school dacht; hij zei dat hij haar mening graag hoorde. Die hoor je op school anders vaak genoeg, zei ze. Hij antwoordde zakelijk: Maar op school doe je anders, zo ben je niet echt. Hij leek te denken dat Marianne de beschikking had over een heel scala aan identiteiten waar ze moeiteloos tussen heen en weer schakelde. Dat verwonderde haar, want meestal voelde ze zich opgesloten in één persoonlijkheid en dat was altijd dezelfde, wat ze ook deed of zei. Ze had vroeger wel geprobeerd anders te zijn, bij wijze van experiment, maar dat werkte nooit. Als ze bij Connell anders was, dan zat dat verschil niet binnen in haar, in haar persoon-zijn, maar tussen hen, in hun dynamiek. Soms maakte ze hem aan het lachen, maar op andere dagen was hij zwijgzaam, ondoordringelijk, en

dan voelde ze zich na zijn vertrek high, nerveus, vol energie en tegelijk helemaal leeg.

Vorige week was hij haar naar de studeerkamer gevolgd toen ze *The Fire Next Time* voor hem zocht. Hij stond naar de boekenkast te kijken met het bovenste knoopje van zijn overhemd open en zijn schooldas los. Ze vond het boek en gaf het aan hem, en hij ging in de vensterbank zitten om het achterplat te bekijken. Ze ging naast hem zitten en vroeg of zijn vrienden Eric en Rob wisten dat hij in zijn vrije tijd zoveel las.

Dat interesseert ze niet, zei hij.

De wereld om hen heen interesseert ze niet, bedoel je.

Connell trok het gezicht dat hij altijd trok als ze kritiek op zijn vrienden had, een indrukwekkende frons. Niet op dezelfde manier, zei hij. Zij hebben hun eigen interesses. Ik denk niet dat ze boeken over racisme lezen en zo.

Precies, ze hebben het veel te druk met opscheppen over iedereen met wie ze seks hebben, zei ze.

Hij zweeg even, alsof hij bij die opmerking zijn oren spitste, maar niet meteen wist hoe hij erop moest reageren. Ja, dat is wel zo, zei hij toen. Dat verdedig ik niet. Ik weet dat ze irritant kunnen zijn.

Vind je dat niet vervelend?

Weer zweeg hij. Meestal niet, zei hij toen. Soms gaan ze wel een beetje over het randje en dat vind ik natuurlijk vervelend. Maar uiteindelijk zijn het toch mijn vrienden, snap je. Voor jou is het anders.

Ze keek naar hem, maar hij inspecteerde het ruggetje van het boek.

Hoezo anders? vroeg ze.

Hij haalde zijn schouders op en boog het achterplat een paar keer om. Ze voelde zich gefrustreerd. Haar gezicht en handen werden warm. Hij bleef maar naar het boek kijken, al had hij de

tekst op de achterkant vast allang gelezen. Ze was op een moleculair niveau op zijn lichamelijke aanwezigheid gericht, alsof de gewone beweging van zijn ademhaling al krachtig genoeg was om haar ziek te maken.

Weet je nog dat je laatst zei dat je me aardig vond? vroeg hij. In de keuken, toen we het over school hadden.

Ja.

Bedoelde je als vriend, of?

Ze keek naar haar schoot. Ze had een corduroy rok aan en in het licht van het raam zag ze dat er allemaal pluisjes op zaten.

Nee, gewoon als vriend, zei ze.

O, oké. Ik vroeg het me gewoon af.

Hij bleef zitten en knikte in zichzelf.

Ik weet niet precies wat ik voel, voegde hij eraan toe. Ik denk dat het op school wel lastig zou zijn als er iets gebeurde.

Dat zou niemand hoeven te weten.

Hij keek haar aan, rechtstreeks, met volledige aandacht. Ze wist dat hij haar ging kussen en dat deed hij ook. Zijn lippen waren zacht. Zijn tong bewoog een beetje in haar mond. Toen was het voorbij en hij trok zich terug. Hij leek zich ineens het boek in zijn hand te herinneren en keek er weer naar.

Dat was fijn, zei ze.

Hij knikte, slikte, keek weer naar het boek. Zijn houding was zo schaapachtig, alsof het onbeleefd van haar was om zelfs maar op de kus te zinspelen, dat ze in de lach schoot. Toen leek hij van zijn stuk gebracht.

Oké, zei hij. Waarom lach je nu?

Zomaar.

Je doet alsof je nog nooit hebt gezoend.

Heb ik ook niet, zei ze.

Hij sloeg een hand voor zijn gezicht. Ze lachte weer, kon niet meer ophouden, en toen begon hij ook. Zijn oren werden heel

rood en hij schudde zijn hoofd. Na een paar seconden stond hij op met het boek nog in zijn hand.

Niet op school vertellen, oké? zei hij.

Alsof ik op school ooit met iemand praat.

Hij ging de kamer uit. Ze liet zich slap van de vensterbank op de grond glijden met haar benen voor zich uitgestrekt, als een lappenpop. Terwijl ze daar zo zat, had ze het gevoel dat Connell alleen bij haar langs was gekomen om haar te testen, en ze was geslaagd, en de kus diende om haar te laten weten: Je bent geslaagd. Ze dacht aan zijn lach toen ze zei dat ze nog nooit had gezoend. Van iemand anders zou het misschien wreed zijn geweest om zo te lachen, maar van hem niet. Zij hadden samen gelachen om een situatie waar ze samen in verzeild waren geraakt, al wist ze niet precies hoe ze die situatie had moeten omschrijven of wat er grappig aan was.

Die ochtend zat ze vóór Duits naar haar klasgenoten te kijken die elkaar gillend en giechelend van de verwarming af duwden. Toen de les begon, luisterden ze stil naar een bandje van een Duits meisje dat vertelde dat ze een feest had gemist. *Es tut mir sehr leid*. Die middag begon het te sneeuwen, dikke grijze vlokken dwarrelden langs de ramen en smolten op het grind. Alles zag er sensueel uit en voelde ook zo aan: de maffe lucht in de klas, het blikkelige intercombelletje tussen de lessen, de donkere, kale bomen die als geestverschijningen om het basketbalveld heen stonden. Het trage routinewerk van het overschrijven van aantekeningen in verschillende kleuren op fris, wit, blauw gelinieerd papier. Connell zei zoals gewoonlijk op school niets tegen Marianne en keek niet eens naar haar. Ze keek naar hem terwijl hij werkwoorden vervoegde en op zijn pen kauwde. In de lunchpauze in een ander deel van de kantine, waar hij met zijn vrienden ergens om lachte. Hun geheim had een prettig gewicht in haar lichaam en drukte op haar bekken als ze bewoog.

Die dag en de dag daarna zag ze hem niet na schooltijd. Donderdagmiddag werkte zijn moeder weer en kwam hij haar vroeg ophalen. Marianne moest opendoen, want er was verder niemand thuis. Hij had zijn schooluniform verwisseld voor een zwarte spijkerbroek en een sweatshirt. Toen ze hem zag, was haar eerste impuls weg te lopen en haar gezicht te verbergen. Lorraine is in de keuken, zei ze. Toen draaide ze zich om, ging naar boven en trok de deur van haar kamer achter zich dicht. Ze ging op haar buik op haar bed liggen en ademde in het kussen. Wie was die Connell trouwens eigenlijk? Ze had het gevoel dat ze hem heel intiem kende, maar wat had ze daar voor reden voor? Alleen dat hij haar één keer zonder uitleg had gezoend en haar toen had gewaarschuwd het tegen niemand te zeggen? Na een minuut of twee hoorde ze een klopje op de deur en ging ze over-eind zitten. Kom binnen, zei ze. Hij deed de deur open, keek haar vragend aan om te zien of hij welkom was, ging naar binnen en trok de deur achter zich dicht.

Ben je kwaad op me? vroeg hij.

Nee. Waarom zou ik?

Hij haalde zijn schouders op. Hij slenterde naar haar bed en ging op de rand zitten. Zij zat in kleermakerszit en hield haar enkels vast. Zo zaten ze even zwijgend bij elkaar. Toen klom hij naast haar. Hij raakte haar been aan en zij ging achterover tegen het kussen liggen. Ze vroeg brutaal of hij haar weer ging kussen. Wat denk je zelf? vroeg hij. Dat vond ze heel cryptisch en cool. Maar hij begon haar inderdaad te zoenen. Zij zei dat het fijn was en hij zei niets. Ze had het gevoel dat ze tot alles bereid was om aardig gevonden te worden, om hem hardop te laten zeggen dat hij haar leuk vond. Hij liet zijn hand onder haar schoolblouse glijden. In zijn oor vroeg ze: Zullen we onze kleren uittrekken? Hij zat met zijn hand in haar beha. Echt niet, zei hij. Dat is toch stom, Lorraine is beneden. Hij noemde

zijn moeder altijd bij haar voornaam. Ze komt hier nooit, zei Marianne. Hij schudde zijn hoofd en zei: Nee, we moeten stoppen. Hij ging rechtop zitten en keek op haar neer.

Je kwam wel even in de verleiding, zei ze.

Niet echt.

Ik verleidde je.

Hij schudde zijn hoofd en glimlachte. Wat ben je toch een raar mens, zei hij.

Nu staat ze bij hem op de oprit, bij zijn auto. Hij heeft haar het adres ge-sms't, nummer 33, een rijtjeshuis met kiezelpleister op de muren, vitrages en een klein betonnen tuintje. Achter het raam boven brandt licht. Vreemd idee dat hij daar echt woont, in een huis waar ze nog nooit binnen is geweest, dat ze zelfs nog nooit heeft gezien. Ze heeft een zwarte trui, een grijze rok en goedkoop zwart ondergoed aan. Haar benen zijn met zorg geschoren, haar oksels zijn glad en kalkachtig van de deodorant en ze heeft een beetje een loopneus. Ze belt aan en hoort hem over de trap naar de deur komen. Hij doet open. Voordat hij haar binnenlaat kijkt hij over haar schouder of niemand haar ziet binnenkomen.